

Valikaine Inimene ja õigus

Kursuse nimetus	Inimene ja õigus
Eelduskursus	puudub
Kursuse läbiviimise aeg	õpilase vaba valiku kursus
Kursuse maht	35 tundi
Kursuse eesmärgid	Õpilane: 1) omandab esmase õiguslase kirjaoskuse, sh oskuse ära tunda õiguslikke probleeme elulistes olukordades, määratleda nende olemus ning valida sobiv õiguskaitsevahend 2) kujundab oma õigluse- ja õigustunnetust, väärtuspädevust, sallivust ja austust teiste inimeste ning erinevate tõekspidamiste vastu, järgib üldtunnustatud käitumisreegleid ning on seaduskuulekas; 3) kujundab teadlikkust õigusküsimustes, arendab tahet ja võimet osaleda avalikes diskussioonides. Kursuse eesmärgiks on anda õpilastele arusaam õigusriigi põhimõtetest ja põhiõigustest ning tutvustada õiguse allikaid ja nende tähtsust. Selgitada Euroopa õigusruumi kujunemise protsessi Eestis ja Euroopa Liidu õiguse mõju Eesti õigusruumile. Tutvustada inimõigusi ja nende kaitset Euroopas ning õiguse rakendamise põhimõtteid. Anda ülevaade isiklikest ja perekondlikest õigussuhetest, sealhulgas isiklikest õigustest, autorite õigustest, lapse ja vanema õigussuhetest ning abieluõigusest ja pärimisest. Tutvustada töö- ja majanduselu õigusküsimusi, sealhulgas töötamist, teenuste osutamist, töötust, ettevõtlust ja avalikku teenistust. Anda ülevaade erinevatest õiguselukutsetest ning tutvustada õigusvaldkonna erinevaid aspekte.
Kursuse õppesisu	Kursus koosneb mitmest moodulist, mis hõlmavad erinevaid teemasid alates õigusriigi põhimõtetest ja põhiõigustest kuni isiklike ja perekondlike õigussuheteni ning töö- ja majanduselu õigusküsimusteni. Õppetöö

	toimub mitmekesisel viisil, sealhulgas loengute, arutelude, grupitööde, praktiliste harjutuste ja juhtumianalüüside kaudu. Õpilased osalevad aktiivselt õppetöös, arutlevad eetiliste dilemmaide üle, lahendavad õiguslikke kaasuseid ning arendavad oma argumenteerimis- ja analüüsioskusi. Viiakse läbi praktilisi harjutusi, mis võimaldavad õpilastel mõista õiguse praktilist rakendamist ja näha selle mõju reaalses elus. Eesti euroopaliku õigusruumi osana 1) õigusriigi põhimõtted ja põhiõigused; 2) õiguse allikad; 3) euroopaliku õigusruumi kujunemine Eestis; 4) Euroopa Liidu õiguse mõju Eesti õigusruumile; 5) inimõigused ja nende kaitse Euroopas; 6) õiguse rakendamine; 7) kohtumenetluse üldpõhimõtted. Isiklikud ja perekondlikud õigussuhted 1) isiklikud õigused; 2) õigused autorina, õigused teiste isikute teose kasutajana; 3) lapse ja vanema õigussuhe; 4) õigused ja kohustused kooselus ja abielus; 5) õigus pärida ja pärandada. Töö- ja majanduselu 1) töötamine töölepingu alusel; 2) teenuste osutamine töövõtu- ja käsunduslepingu alusel; 3) avalik teenistus; 4) töötus; 5) kandideerimine ja värbamine; 6) ettevõtlus; 7) mittetulundussektor; 8) õiguselukutsed.
Lõiming teiste õppeainetega	Keele ja kirjandus.Kursus aitab arendada argumenteerimis- ja analüüsioskusi ning parandab suulist ja kirjalikku eneseväljendust. Õpilased analüüsivad õiguslikke tekste ning väljendavad oma seisukohti kirjalikult ja suuliselt. Ühiskonnaõpetus. Kursus toetab ühiskonnaõpetuse eesmärgi, tutvustades õpilastele õiguslikke põhimõtteid ja nende mõju ühiskonnale. Kursus aitab mõista õigusriigi toimimist ja seaduste rolli ühiskonnas. Karjääriõpetus. Kursus tutvustab õpilastele erinevaid õiguslaseid elukutseid ja nendega seotud karjäärivõimalusi. See aitab õpilastel paremini mõista õiguslaseid erialasid ja nende nõudeid ning kaaluda nende karjäärivalikuid. Perekonnaõpetus. Perekonnaseadus, perekondlike õigussuhete analüüs, lapse õigused, perekondlikud väärtused ja eetika
Õppekäigud/projektid	Euroopa päev Projekt “Minu Riik”
Õpioskuste arendamine	Teabe otsimine ja kriitiline hindamine. Õpilastele õpetatakse, kuidas leida usaldusväärset õiguslast teavet erinevatest allikatest, sealhulgas

	õigusaktidest, kohtupraktikast, teaduslikest artiklitest jne. Samuti õpetatakse neile, kuidas hinnata ja analüüsida leitud teavet kriitiliselt ning eristada olulist ebaolulisest. Probleemide lahendamine. Kursus arendab võimet analüüsida keerulisi olukordi, tuvastada olulisi küsimusi ning välja töötada tõhusad lahendused. Kirjalik ja suuline väljendusoskus. Õpilasi julgustatakse väljendama oma mõtteid ja seisukohti selgelt ja veenvalt nii suuliselt kui ka kirjalikult.
Kursuse õpitulemused	Mõistmine õigusriigi põhimõtetest ja põhiõigustest. Õpilased suudavad selgitada ja mõista õigusriigi olulisust ning erinevaid põhiõigusi, mis on tagatud Eesti ja Euroopa õigusruumis. Teadmised õiguse allikatest ja rakendamisest. Õpilased omandavad teadmised erinevatest õiguse allikatest ning oskavad selgitada, kuidas õigusakte luuakse, rakendatakse ja tõlgendatakse. Inimõiguste mõistmine ja kaitse. Õpilased mõistavad inimõiguste olulisust ja kaitset nii Eestis kui ka Euroopa Liidus ning suudavad selgitada nende tähtsust ja rakendamist erinevates olukordades. Isiklikud ja perekondlikud õigussuhted. Õpilased omandavad teadmised isiklikest ja perekondlikest õigustest ning suudavad mõista ja selgitada erinevaid õigussuhteid, sealhulgas lapsevanemate suhteid, abieluõigust ja pärimist. Töö- ja majanduselu õiguslikud aspektid. Õpilased saavad aru erinevatest õiguslikest küsimustest seoses töötamise, teenuste osutamise, töötuse, ettevõtluse ja mittetulundussektoriga ning oskavad selgitada seaduste ja regulatsioonide tähtsust ja rakendamist nendes valdkondades.
Hindamine	Kursusel hinnatakse õpilaste teadmisi ja oskusi ning hoiakute ja väärtushinnangute kohta antakse tagasisidet. Suuline ja kirjalik sõnaline hindamine, tagasiside. Arvestatud: Õpilane on saavutanud kursuse jooksul seatud õpiväljundid ja näidanud piisavat taset kõigis nõutud valdkondades. Mittearvestatud: Õpilane ei ole suutnud täita kursuse eesmärgi või ei ole näidanud piisavat taset õpiväljundite saavutamisel. Suuline tagasiside: Antakse tavaliselt tundide käigus või individuaalsetes vestlustes, kus õpetaja kommenteerib õpilase tööd ja pakub soovitusi edasiseks arenguks.

	Kirjalik tagasiside: Antakse pärast suuremaid ülesandeid , kus õpetaja esitab detailse ülevaate õpilase saavutustest, tuues esile nii tugevused kui ka arendamist vajavad valdkonnad.
Õppematerjalid	https://www.riigiteataja.ee/ https://european-union.europa.eu/index_et https://e-koolikott.ee/ https://www.eesti.ee/et https://tooelu.ee/et https://www.consilium.europa.eu/et/ Perekonnaseadus Kooseluseadus Eesti Vabariigi põhiseadus E-kursus Moodles https://moodle.sillamaegymn.edu.ee/course/view.php?id=138